

Συνέντευξη Τύπου Κ. Καραμανλή για Ελσίνκι κωδικοποίηση επιχειρημάτων

1. Υποχώρηση από πάγιες θέσεις 25ετίας χωρίς ουσιαστικά ανταλλάγματα

- Η Ελλάδα υποχώρησε από τις πάγιες θέσεις που διαμορφώθηκαν από τις κυβερνήσεις Καραμανλή, Παπανδρέου, Μητσοτάκη χωρίς σίγουρα και ουσιαστικά ανταλλάγματα.
- Έλλειψη σταθερού μακροπρόθεσμου σχεδιασμού
- Ανοίξαμε την πόρτα στην Τουρκία χωρίς αυτή να αποσύρει ρητά και ξάστερα τις όποιες διεκδικήσεις της σε ελληνικά νησιά και τις βλέψεις της στις “γκρίζες ζώνες”.
- Ο Πρωθυπουργός στη συνεδρίαση της Κ.Ο. του ΠΑΣΟΚ είχε διακηρύξει ότι θα συμφωνήσουμε στην υποψηφιότητα της Τουρκίας μόνο μετά από ένα έμπρακτο δείγμα καλής θέλησης από την Τουρκία αλλά κάτι τέτοιο δεν υπήρξε.

2. Υποψηφιότητα στην Τουρκία χωρίς ειδικούς όρους

- Δεν υπάρχουν ειδικοί όροι στο κείμενο για την υποψηφιότητα της Τουρκίας ούτε οι τρεις ελληνικοί όροι.
- Η επιστολή Λίπονεν προς την τουρκική κυβέρνηση αποτελεί μείζον θέμα ως μια “παράτυπη και μειωτική για το κύρος της χώρας” κίνηση που δείχνει ότι “υπήρξε διαπραγμάτευση με την Αγκυρα πίσω από την πλάτη της ελληνικής αντιπροσωπείας”.
- * Σημερινό δημοσίευμα προσπαθεί να αναδείξει αυτό το επιχείρημα με τον χαρακτηριστικό τίτλο “Αγνόησαν τον Σημίτη για την επιστολή σε Ετσεβίτ” (Απογευματινή 15/12/99).

3. Διαπραγμάτευση εφ' όλης της ύλης για κυριαρχικά μας δικαιώματα

- ◆ Αναγνώριση για πρώτη φορά σε κοινοτικά κείμενα της ύπαρξης συνοριακών διαφορών με την Ελλάδα πέραν της υφαλοκρηπίδας.
- ◆ Σύσταση της Ευρώπης για επίλυση των διαφορών αυτών με διάλογο εφ' όλης της ύλης χωρίς όρους και προϋποθέσεις για την Τουρκία.
- ◆ Κυριαρχικά μας δικαιώματα τίθεται υπό νομική κρίση (“υπό την απόλυτη κρίση 15 ξένων δικαστών”)
- ◆ **Ο Πρωθυπουργός είπε ότι η μόνη διαφορά είναι η υφαλοκρηπίδα αλλά συνυπέγραψε ένα κείμενο βάσει του οποίου αναγνωρίζει συνοριακές διαφορές και μάλιστα εκτός πλαισίου.**
- ◆ Η αναφορά στον χάρτη του ΟΗΕ δεν αρκεί, έπρεπε να γίνει αναφορά στο διεθνές δίκαιο και τις διεθνείς συνθήκες (Λωζάνης, Παρισίων, δίκαιο της θάλασσας)

4. Κυπριακό

Θετική εξέλιξη η ένταξη της Κύπρου αλλά ενδέχεται να ανατραπεί η αποσύνδεση της επίλυσης του Κυπριακού από την ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε.

5. Road Map

Αντί να περιληφθεί ο όρος για μη χρήση βίας ή μη απειλή βίας έχουμε ένα κατάλογο κερδών της Τουρκίας

Κύριε επισημάνσεις : Επαναδιαπραγμάτευση

- * Από τις απαντήσεις του Κ. Καραμανλή σε σχετικές ερωτήσεις προκύπτει ότι ο Πρόεδρος της Ν.Δ. θέλει να επαναδιαπραγματευτεί τη συμφωνία να “καλύψει τα κενά”, να βελτιώσει τους όρους.
- * Συγκεκριμένα εάν ήταν εκείνος Πρωθυπουργός θα επιχειρούσε μέχρι το 2004 να κάνει τα εξής:
 - ↳ Σύσταση Εθνικού Συμβουλίου Εξωτερικής Πολιτικής.
 - ↳ Θα προσπαθούσε να “προβληματίσει” τους εταίρους μας παίρνοντας αφορμή από τη συνεδρίαση του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος όπου

οι Ευρωπαίοι ήταν αρχικά “αρνητικοί” αλλά “μετά από 8ωρη συζήτηση, αγωνιώδη, βασανιστική προσπάθεια έγινε δεκτό αυτό που θέλαμε”

↳ “Όσα έγιναν στο Ελσίνκι είναι πολύ σημαντικά είτε το θετικό , είτε τα επικίνδυνα και αρνητικά, αλλά δεν είναι γραμμένα σε μάρμαρο που σημαίνει ότι δεν αποτελούν την απόλυτη δέσμευση”. (όπως άλλαξε το Λουξεμβούργο μπορεί να αλλάξουν και τα δυσμενή δεδομένα στο Ελσίνκι)

↳ Δεν μπορεί να δεσμευτεί εκ προοιμίου για το πότε θα το κάνει αυτό, δεν μπορεί να πει ότι μπορεί να τα ανατρέψει μέχρι την επόμενη Σύνοδο στη Λισαβόνα αλλά θα κινηθεί προς την κατεύθυνση της “μείωσης” της άμβλυνσης των κενών και των κινδύνων” “Υπάρχουν περιθώρια να βελτιώσουμε αρκετά πράγματα”.

↳ Είναι φανερό ότι η στάση αυτή του Κ. Καραμανλή πέραν της διπλωματικής απειρίας που επιδεικνύει ενέχει σοβαρούς κινδύνους αφήνοντας ανοιχτό το ενδεχόμενο της επαναδιαπραγμάτευσης.

* Επισημαίνεται άρθρο με τον τίτλο “Επιβλαβείς ερμηνείες” (Στ. Ζούλα, Καθημερινή, 15/12/99) το οποίο θέτει καίριες ερωτήσεις για τα επιχειρήματα της Ν.Δ. και την εστίαση της κριτικής της στα “κενά” τις “ασάφειες” και τις “αμφισημίες” της συμφωνίας.

⇒ Τόσο η ερμηνεία των αμφιλεγόμενων σημείων του κειμένου στο Ελσίνκι από τη Ν.Δ.

⇒ Όσο και η ανεύθυνη στάση περί επαναδιαπραγμάτευσης, είναι στοιχεία μιας επικίνδυνης και ευκαιριακής αντιπολίτευσης που πρέπει να στηλιτευθούν.

κα ΤΑΒΟΥΛΑΡΗ ("ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ"): Κύριε Πρόεδρε, θα αφήσω τα συγκυριακά και τα μικροκομματικά και θα σας ρωτήσω το εξής: αν κληθείτε εσείς να χειριστείτε αυτή την απόφαση, να κληθείτε εσείς να κάνετε αυτές τις δύσκολες, όπως είπατε, διαπραγματεύσεις που θα γίνουν έτσι κι αλλιώς, ποιός θα είναι ο στόχος σας, τι θα αποδεχθείτε, τι θα προσπαθήσετε ενδεχομένως να αλλάξετε, ποιός τελικά θα είναι ο στόχος σας μέσα απ' αυτή την διαπραγμάτευση τουλάχιστον μέχρι το 2004.

Κ.ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ: Τρία πράγματα μπορώ να σας πω. Το πρώτο που θα έκανα, είναι, θα έπαιρνα την πρωτοβουλία για τη σύσταση Εθνικού Συμβουλίου Εξωτερικής Πολιτικής με χειρονομίες και ουσιαστικό διάλογο με όλες τις πολιτικές δυνάμεις για να φτάσουμε σε έναν μίνιμουμ κοινό τόπο που πρέπει να προωθήσουμε όλοι μαζί. Το θεωρώ *sin equa non*.

Το δεύτερο είναι, ότι θα επιχειρούσα έστω και τώρα να επιμείνω στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στους εταίρους για τις απόψεις μας. Και το λέω αυτό, διότι εγώ πιστεύω και σας παροτρύνω τουλάχιστον να προβληματιστείτε, αν δεν μπορώ να σας πείσω, ότι υπάρχουν πολλά περιθώρια και εμείς διαπραγματευόμαστε και συζητάμε με Ευρωπαίους και ξέρουμε και ποιό είναι το αρχικό πλαίσιο και πού μπορεί να φτάσει κανείς.

Εγώ θα σας πω, ότι στην πρόσφατη συνεδρίαση στο Ελσίνκι του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος η τοποθέτηση βασικών παιχτών του ευρωπαϊκού συστήματος και σήμερα πρωθυπουργών ήταν, δεν λέω από προθεση, αλλά πάντως αρνητικοί σ' αυτά που ζητούσαμε. Μετά από θωρη συζήτηση, αγωνιώδη, βασανιστική προσπάθεια έγινε δεκτό αυτό που θέλαμε.

Και το τρίτο που είναι ίσως η μόνη ηλιαχτίδα αισιοδοξίας σ' αυτά που λέμε, είναι, ότι όπως ξέρετε, μάλιστα το άκουσα σε ένα σχολιασμό γύρω από όσα έγιναν στο Ελσίνκι. Όσα έγιναν στο Ελσίνκι είναι πολύ σημαντικά είτε το θετικό, είτε τα επικίνδυνα και αρνητικά, αλλά δεν είναι γραμμένα σε μάρμαρο που σημαίνει, ότι δεν αποτελούν την απόλυτη δέσμευση.

Όπως άλλαξε το Λουξεμβούργο δυστυχώς και με δική μας έμμεση συνενοχή ή συναίνεση, έτσι μπορεί σε ένα βαθμό τουλάχιστον να μεταβληθούν τα δυσμενή δεδομένα τουλάχιστον σε ότι αφορά τα καθαρά ελληνοτουρκικά θέματα.

κα ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ ("ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ"): Κύριε Πρόεδρε είπατε ότι τα όσα συμφωνήθηκαν δεν είναι γραμμένα σε μάρμαρο και ότι υπάρχουν πολλά περιθώρια. Ερμηνεύοντας αυτή σας την τοποθέτηση, σημαίνει αυτό ότι αν εσείς κερδίσετε τις εκλογές τον Μάρτιο, στην επόμενη Σύνοδο στην Λισαβώνα θα επιχειρήσετε να επαναδιαπραγματευτείτε τα όσα συμφωνήθηκαν στο Ελσίνκι;

Κ.ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ: Δεν μπορώ να σας πω ότι μπορώ να τα ανατρέψω μέχρι την Λισαβώνα. Σας εδήλωσα ποια πολιτική πρέπει να ακολουθήσουμε και η πολιτική θα είναι αυτή της μείωσης, της άμβλυσης των κενών, των ασαφειών και των κινδύνων και της διαμόρφωσης πεποίθησης στους Ευρωπαίους εταίρους, ότι πρέπει το πλαίσιο να είναι αποσαφηνισμένο σε σχέση με τις πάγιες θέσεις μας περί σεβασμού στο διεθνές δίκαιο και τις διεθνείς συνθήκες, για την παραίτηση από την χρήση βίας και για την αποποίηση των βλέψεων, των διεκδικήσεων σε κυριαρχικά μας δικαιώματα.

Αυτή είναι η πολιτική μας. Το πότε θα το πετύχουμε, δεν μπορώ να σας το πω. Δεν μπορώ επίσης να σας δεσμευτώ εκ προοιμίου, γιατί δεν είναι αυτή η πολιτική σχολή στην οποία ανήκω εγώ, υπόσχεση πόσα θα επιτύχουμε. Είναι δυσμενής η εξέλιξη για τα ελληνοτουρκικά. Υπάρχουν όμως περιθώρια να βελτιώσουμε αρκετά πράγματα.

κ.ΦΙΛΗΣ ("ΑΥΓΗ"): Κύριε Πρόεδρε, κρατώ μια συμφωνία σας στα λόγια τουλάχιστον. με τα όσα είπε ο κ.Σημίτης, ο κύριος Πρωθυπουργός, ότι είναι πάγια θέση της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής πως ένα θέμα μπορούμε να συζητήσουμε στην Χάγη, την υφαλοκρηπίδα.

Θα ήθελα να σας ρωτήσω εάν γνωρίζετε ότι η προσφυγή για το θέμα της υφαλοκρηπίδας συμπαρασύρει και άλλα θέματα που είναι κατά κάποιον τρόπο κυριαρχικά δικαιώματα στο Αιγαίο, όπως για παράδειγμα ότι ο ορισμός της υφαλοκρηπίδας προϋποθέτει τον ορισμό της έκτασης των χωρικών υδάτων στο Αιγαίο. προϋποθέτει τον εναέριο χώρο.

Συνεπώς εάν αποδέχεσθε όπως είπατε -και ορθώς άκουσα- και εσείς και ο κύριος Πρωθυπουργός την μεθοδολογία της προσφυγής στην Χάγη, είναι λογικό να αποδέχεσθε και αυτή την τακτική, του συνυποσχετικού που θέτει θέματα πολιτικού διαλόγου, έστω με νομική κάλυψη και που συμπαρασύρει σε έτι παρεμπόπτοντα θέματα εκτός υφαλοκρηπίδας. Προς τι λοιπόν όλη αυτή η κριτική για τις "συνοριακές" διαφορές που αναφέρεται στο κείμενο των 15;

Κ.ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ: Μα να ξεκαθαρίσουμε κάτι. Όταν λέμε συνοριακές διαφορές ή όταν λέει η Τουρκία συνοριακές διαφορές έχει ένα πολύ μεγαλύτερο κατάλογο ακόμα και των θεμάτων, από τα θέματα εκείνα τα οποία μου παρουσιάσατε τώρα εσείς.

Δεύτερον, το θέμα της υφαλοκρηπίδας είναι μια πάγια θέση της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής, αποδεκτή και στηριγμένη από όλες τις ελληνικές κυβερνήσεις.

Το τρίτο, είναι πράγματι αληθές ότι στην περίπτωση παραπομπής της υφαλοκρηπίδας στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης, εμείς οφείλουμε να επιμείνουμε ότι αυτό πρέπει να εξετασθεί υπό το νέο πλαίσιο επηρεαζόμενο από το νέο δίκαιο της Θάλασσας, αναμφισβήτητα.

Αλλά μην μου λέτε ότι δεν υπάρχει κανένα άλλο θέμα, ότι αυτά είναι τα θέματα, όταν η Τουρκία εγείρει σαφή ήδη ζητήματα που έχουν σχέση με γκριζες ζώνες, εγείρει ζητήματα για νησιά και υφαλοκρηπίδες, εγείρει ζητήματα για το δικαίωμα ασφάλειας και οχύρωσης των νησιών του Ανατολικού Αιγαίου.